

*Zuzanna Korońska¹,
Marek Krzywonos²*

ANALIZA PORÓWNAWCZA MOTYWU WYBORU SYSTEMU INFORMATYCZNEGO PRZEZ PRZEDSIĘBIORSTWA Z SEKTORA MSP Z WOJEWÓDZTW MAZOWIECKIEGO I PODKARPACKIEGO

Streszczenie: Jedną z najważniejszych decyzji w przedsiębiorstwie jest wybór odpowiedniego systemu informatycznego obsługującego firmę. Dobrze zidentyfikowane i dobrane oprogramowanie pozwala nie tylko zoptymalizować pracę na każdym szczeblu, ale również znacząco obniżyć koszty funkcjonowania firmy. Przedsiębiorcy dokonując wyboru oprogramowania korzystają z wielu źródeł informacji. Prezentowane badanie próbuje odsłonić motyw wyboru przez przedsiębiorcę poszczególnych systemów zestawiając ze sobą dwa województwa: mazowieckie i podkarpackie.

Słowa kluczowe: oprogramowanie dla firm MSP, podkarpackie, mazowieckie.

Wstęp

Właściciele firm często poszukują programu komputerowego, który uwolniłby ich od monotonnej i czasochłonnej pracy przy prowadzeniu dokumentacji księgowej i rozliczeniach z fiskusem. Systemy księgowe mogą spełniać potrzeby bardzo różnych odbiorców, wszystkie je łączy jednak uniwersalność i łatwość obsługi. Co niezwykle istotne, są one dostosowane do aktualnych przepisów i elastyczne na tyle, aby odpowiadały wymaganiom jak najszerzego grona użytkowników.

Decyzja o zmianie lub wdrożeniu nowego systemu informatycznego jest bardzo trudnym zadaniem. Inwestycja może być nazwana strategiczną ponieważ zadecyduje o dalszym sposobie funkcjonowania każdej organizacji, zarów-

¹ mgr Zuzanna Korońska, doktorantka, Instytut Nauk Ekonomicznych PAN w Warszawie.

² mgr Marek Krzywonos, Zakład Zarządzania, Instytut Politechniczny, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Stanisława Pigońa w Krośnie.

no pod względem organizacyjnym, jak i finansowym. Wyboru systemu informatycznego można dokonać na przynajmniej dwa sposoby, tj. dokonać wyboru samodzielnie lub powierzyć to zadanie np. zewnętrznej firmie doradczej.

Taka decyzja o wyborze systemu informatycznego jest jedną z najważniejszych decyzji strategicznych. W dobie ogromnej różnorodności oferowanych systemów bardzo trudno jest podjąć decyzję o zakupie tego a nie innego oprogramowania. Co więcej – jeżeli potrzeby informatyczne instytucji nie zostały szczegółowo sformułowane – to różne systemy będą preferowane przez różnych użytkowników.

Brak definicji wymagań praktycznie uniemożliwia podjęcie decyzji i może być przyczyną konfliktów wewnątrz instytucji oraz spowodować powstanie podejrzeń o sprzyjanie pewnym dostawcom i to nie bezinteresownie. Może też być bardzo korzystny dla dostawcy, który – jeśli zostanie wybrany – dostarczy standardowe oprogramowanie i każde późniejsze żądanie modyfikacji będzie traktował jako nie wchodzące w zakres kontraktu, czyli będzie obciążał kupującego dodatkowymi kosztami.

Kiedy przedsiębiorca decyduje się na samodzielny wybór systemu informatycznego powinien postępować wg wypracowanego schematu – metodyki wyboru tak aby w pełni wykorzystać możliwości które da mu najlepiej dopasowany do jego potrzeb program. Przede wszystkim niezbędne jest zdefiniowanie wymagań jakie funkcje są najważniejsze w danym projekcie. W zespole projektowy powinni uczestniczyć osoby dla których dany system jest dedykowany i które będą na nim na stałe pracowały oraz osoba odpowiedzialna w przedsiębiorstwie za koszty i zamówienia.

Na tym etapie powinny zostać ustalone oczekiwania wobec systemu i spełnienia jakich celów organizacja oczekuje poprzez jego wdrożenie i eksploatację. Ważne jest to, że im bardziej szczegółowo opracowane zostaną wymagania funkcjonalne wobec systemu, tym łatwiej będzie pozyskać rzetelne oferty i ustalić przedmiot umowy wdrożeniowej. Kiedy przedsiębiorca decyduje się na samodzielny wybór systemu informatycznego powinien postępować wg pewnego schematu – metodyki wyboru tak aby w pełni wykorzystać możliwości które da mu najlepiej dopasowany do jego potrzeb program.

Kiedy już opracowane zostaną kryteria wyboru systemu i dostawcy można dokonać wstępnego przeglądu systemów na rynku. Wypadkową z tego powinno być sporządzenie krótkiej listy systemów / dostawców, z której w finale wybrany zostanie najlepiej dopasowany system. Następnie powinno nastąpić wysłanie zapytania ofertowego z kryteriami, funkcjami które przedsiębiorcę interesują: powinien otrzymać od dostawców odpowiedzi obejmujące zarówno informacje o dostawcach, jak i o kosztach pozyskania systemu, jego wdrożenia oraz utrzymania. Od poziomu szczegółowości zapytania ofertowego zależeć bę-

dzie poziom szczegółowości i rzetelności pozyskanych ofert od dostawców oraz przedmiotu zapytania ofertowego. Ważnym uzupełnieniem otrzymanych ofert jest przeprowadzenie prezentacji dedykowanych, najlepiej opartych o scenariusz prezentacji. W wyniku porównania pozyskanych ofert oraz wyników prezentacji dedykowanych można sporządzić ranking dostawców i rekomendację najlepszego z nich. Celem jest tutaj podpisanie bezpiecznej, tj. chroniącej prawa, umowy z dostawcą systemu informatycznego na nabycie oprogramowania, wdrożenia i utrzymania systemu (zwyczajowo składa się na niego opieka autorska producenta oraz serwis oprogramowania świadczony przez jego dostawcę). W tym celu należy pozyskać od rekomendowanego dostawcy systemu stosowną propozycję treści umowy oraz dokonać jej weryfikacji prawnej i merytorycznej. Po analizie negocjacja ceny z danym dostawcą i finalne podpisanie umowy.

Tak powinna wyglądać ścieżka którą przedsiębiorstwo wybiera system informatyczny. Przeprowadzona ankieta pozwala jednak postawić tezę że przedsiębiorcy zbyt mało uwagi przykładają do wyboru odpowiedniego systemu informatycznego a kryteria często nie są związane z funkcjonalnością.

Oprogramowanie stosowane w przedsiębiorstwach wapro³

System zarządzania firmami Asseco WAPRO składa się kilku aplikacji, mogą być one dowolnie kompletowane w zależności od potrzeb. Najpopularniejsze z nich to:

- program finansowo-księgowy WF-FaKir,
- program do ewidencji towarowo-wartościowej WF-Mag,
- program do fakturowania WF-Fakturka.

Aplikacja finanse i księgowość WF-FaKir przeznaczona jest do obsługi pełnej księgowości w przedsiębiorstwach handlowych, usługowych oraz produkcyjnych. Aplikacja może być wykorzystywana w zależności od potrzeb przedsiębiorstwa jako samodzielny program finansowo – księgowy lub element składowy systemu zarządzania firmami. Może wtedy bezproblemowo współpracować z innymi aplikacjami tego systemu. WF-FaKir został wyposażony we wszystkie niezbędne mechanizmy umożliwiające księgowanie bieżącej działalności organizacji zobowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych. Dzięki temu, iż program wyposażony jest w e-Archiwum umożliwia on przechowywanie faktur elektronicznych i kopii elektronicznych faktur drukowanych. Pozwala to zwiększyć efektywność pracy służb finansowo-księgowych oraz polepszyć ich środowisko pracy poprzez likwidację konieczności przechowywania dziesiątek segregatorów z fakturami w pomieszczeniach biurowych.

³ <http://www.assecobs.pl/wapro>.

Program WF-Mag wykorzystywany jest do prowadzenia ewidencji towarowo-wartościowej w firmach o różnych profilach działalności (produkcyjnych, handlowych, usługowych). Umożliwia też wspomaganie sprzedaży, dzięki rozbudowanemu systemowi cenników, upustów a także wspomaga kontrolę należności i zobowiązań. Można dzięki niemu również przeprowadzać analizę przepływu towarów poprzez tworzenie zestawień przychodów i rozchodów z magazynu. WF-Mag stanowi kompletną aplikację, obejmującą swoim obszarem działania wszystkie aspekty działalności handlowej przedsiębiorstw.

Program WF-Fakturka przeznaczony jest dla małych firm, które wystawiają maksymalnie do kilkuset faktur lub paragonów miesięcznie. Niestety nie umożliwia on zarządzania magazynem, będzie jednak przydatny do obsługi punktu sprzedaży, w zakładzie usługowym i w jednoosobowej działalności gospodarczej. Jego prosta obsługa oraz instalacja nie będzie sprawiała problemu osobom dopiero rozpoczynającym działalność gospodarczą, nawet takim, które nie miały wcześniej kontaktu z programami do zarządzania firmą.

Symfonia⁴

Sage Symfonia to program który w różnych odsłonach umożliwia przeprowadzanie wszystkich operacji księgowych – od budowania planu kont i łatwego księgowania dokumentów poprzez automatyczny bilans zamknięcia, pełne rozrachunki i rozliczenia, aż do gotowych lub zdefiniowanych przez użytkownika zestawień i sprawozdań (np. płynności finansowej przedsiębiorstwa). Umożliwia wybór długości roku obrachunkowego – do 22 miesięcy, a także obsługuje lata obrachunkowe przesunięte względem lat kalendarzowych. Pozwala na pełną obsługę rozliczeń VAT przy transakcjach zagranicznych, w tym obsługę transakcji wewnątrzunijnych (WNT i WDT).

Można podzielić je na 3 rozwiązania programowe:

- Sage Symfonia,
- Sage Symfonia ERP,
- Sage ERP X 3.

Sage Symfonia to rozwiązanie dla małych i średnich firm rozliczających się pełną księgowością. Odpowiada na najważniejsze potrzeby Klientów MSP – oferując rozwiązania z zakresu księgowości, kadr oraz handlu. Jej głównym zadaniem jest ułatwienie wykonywania codziennych obowiązków i rutynowych czynności.

Sage Symfonia ERP jest bardziej kompleksowym rozwiązaniem dla małych i średnich firm. System został otwarty na integrację z systemami zewnętrznymi.

⁴ http://www.positiv.pl/kategoria/sage-symfonia-erp-dawniej-forte_3.html.

Łatwy do skonfigurowania zgodnie z potrzebami firmy. Dostarcza spójnych informacji z najważniejszych obszarów funkcjonowania firmy oraz poprawia efektywność procesu zarządzania

Sage ERP X 3 to system dla średnich i dużych firm. Zapewnia dostęp do wszystkich ważnych informacji z obszaru funkcjonowania firmy. Pozwala na ograniczenie kosztów oraz zwiększenie przychodów: poprawia efektywność oraz umożliwia zdobywanie nowych klientów zarówno na rynku lokalnym, jak i globalnym.

Każdy z systemów składa się z wyszczególnionych modułów o konkretnej funkcjonalności:

- Finanse i Księgowość,
- Kadry i Płace,
- Handel,
- Zarządzanie produkcją,
- Środki trwałe.

Mnogość rozwiązań pozwala przyjąć że System Sage Symfonia pozwala kompleksowo zapewnić ciągłości rozliczeń czy zarządzania przedsiębiorstwem.

Subiekt⁵

Większość małych i średniej wielkości przedsiębiorstw z powodzeniem rozwija się, opierając się na swojej tradycyjnej sile – szybkości działania i dużym skoncentrowaniu na kliencie. Aby jednak skuteczniej konkurować z większymi rywalami na bardzo konkurencyjnym rynku, firmy wymagają nowoczesnych i kompleksowych rozwiązań. Niezbędne są elastyczne systemy, które można w łatwy sposób dopasować do specyficznych potrzeb przedsiębiorstwa.

Subiekt to nowoczesny system sprzedaży stworzony z myślą o firmach, które poszukują sprawnego narzędzia wspomagającego całościową obsługę działu handlowego, sklepu, punktu usługowego, rzemieślniczego, itp. Subiekt jest sprawnym i szybkim systemem wyposażonym w najnowsze rozwiązania interfejsowe czyniące go programem bardzo ergonomicznym i przyjaznym dla użytkownika. Jednocześnie jego wszechstronność i możliwości konfiguracji czynią go produktem niemal dla każdego.

Użytkownikom, którzy chcieliby dopasować Subiekta do specyficznych potrzeb, udostępniona jest Sfera dla Subiekta – dodatek umożliwiający rozbudowę systemu sprzedaży. Funkcjonalność Subiekta rozszerzana jest również o specjalne pakiety.

⁵ https://www.insert.com.pl/programy_dla_firm/sprzedaz/subiekt_gt/opis.html.

Integracja programu z mobilnym Subiektem stwarza całkiem nowe możliwości, sprzyjając poszerzeniu rynku zbytu. Towary z Subiekta mogą być sprzedawane w terenie (mobilny Subiekt) oraz w Internecie – zarówno w sklepie internetowym jak i na aukcjach.

Programy Subiekt próbują udowodnić, że zarządzanie przedsiębiorstwem to nie tylko efektywna sprzedaż i bezbłędne rachunki – to również rzetelnie prowadzona dokumentacja, a także planowanie, analiza i podejmowanie decyzji.

Raks⁶

Każda firma, dbająca o rozwój i ekspansję na rynku dochodzi do punktu, w którym możliwości gromadzenia i przetwarzania informacji determinują jej perspektywy. Pakiety firmy RAKS chcą być narzędziem rejestrującym wszystkie zdarzenia gospodarcze, zachodzące w firmie oraz pokazującym pełny obraz jej działalności operacyjnej i finansowej. RAKS oparto na jednej wspólnej bazie, w celu integracji informacji w obrębie całego przedsiębiorstwa. Dane wprowadzane do programu są natychmiast dostępne dla wszystkich uprawnionych użytkowników. Program RAKS przeznaczony jest głównie dla firm produkcyjnych, handlowych i usługowych.

Składa się z kilkunastu modułów, które mogą funkcjonować samodzielnie lub w całości – tworząc jeden system. Zapewnia to możliwość pracy jednostanowiskowej lub pracy w sieci, w tym również pracy zdalnej przez Internet. Interesujące jest że klient może wybrać z szerokiej gamy tylko te moduły, które są dla niego niezbędne. Zapewnia to osiągnięcie najefektywniejszych wskaźników możliwości do ceny zakupu. Dzięki pełnej integracji, rozbudowa pakietu jest dość szybka i bezproblemowa. Może być wykonana w dowolnym momencie, wraz ze zmianami profilu i potrzeb użytkownika. Razem z pakietem RAKS użytkownik otrzymuje dość nowoczesną i bezpieczną oraz całkowicie darmową bazę danych SQL dla nieograniczonej liczby stanowisk. Zapewnia ona w pełni bezobsługową pracę, eliminuje koszty szkolenia personelu oraz koszty związane z bieżącą administracją i konserwacją oprogramowania.

Proponowane rozwiązanie oparto na nowoczesnej bazie danych SQL, która zapewnia pracę w architekturze klient-serwer. Dzięki temu program zapewnia wysoką wydajność i stabilność oraz tak ważne bezpieczeństwo danych. Aplikacja daje możliwość wyboru systemu operacyjnego serwera. Oferowana baza danych SQL znakomicie pracuje zarówno w środowisku Windows jak i Linux jednak wykorzystanie darmowego systemu Linux zdecydowanie obniża całkowity koszt związany z zakupem i użytkowaniem oprogramowania.

⁶ <http://www.raks.pl/male-i-srednie-firmy>.

Prosper⁷

System PROSPER jest tworzony i rozwijany od ponad 10 lat. Jednym z podstawowych założeń przyjętych na etapie projektowania programu była skalowalność. Dzięki temu aplikacja może być dostępna zarówno dla mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich firm jak i dużych jednostek gospodarczych. Wykorzystane bardzo nowoczesne serwery gwarantują wydajność nawet przy bardzo dużych ilościach przetwarzanych danych. System PROSPER jest dostępny w czterech wersjach. Nowoczesna, zintegrowana architektura pozwala w dowolnym momencie wykonywać aktualizacje do wyższej wersji programu. Dostępne są następujące wersje:

free – to bezpłatna wersja, która pozwala na rozpoczęcie używania programu bez żadnych opłat. wersja free ma ograniczenie liczby emitowanych w roku dokumentów, obsługiwanych pracowników itd. ta wersja przeznaczona jest dla najmniejszych firm, osób prowadzących niewielką działalność gospodarczą itd.

mini – to płatna wersja systemu, która nie pozwala na pracę w sieci komputerowej. nie dostępne są też wybrane funkcje dotyczące raportowania i współpracy pomiędzy różnymi modułami systemu. ta wersja jest przeznaczona dla małych firm.

standard – to zoptymalizowana wersja, która posiada większość funkcji oferowanych za dość atrakcyjną cenę. ta wersja może być wykorzystana zarówno w małych firmach, które wymagają większej liczby funkcji jak też przez duże firmy pracujące na wielu stanowiskach sieciowych.

maxi – to najbardziej rozbudowana wersja systemu. oferuje wszystkie dostępne funkcje. ta wersja jest przeznaczona dla najbardziej wymagających klientów, którzy wykorzystują wiele połączonych modułów, liczne raporty i zróżnicowane wydruki. ta wersja pozwala również modyfikować strukturę danych.

multi – jest odmianą wersji maxi, która dodatkowo pozwala na obsługę dowolnej liczby zestawów danych. jest przeznaczona dla biur rachunkowych lub firm prowadzących obsługę kilku podmiotów.

Przedstawiony system to kompletny i zintegrowany system do szeroko pojętej obsługi sprzedaży i magazynu w firmach handlowych, usługowych i produkcyjnych. Pozwala na zautomatyzowanie procesów obsługi sprzedaży, zamówień, magazynu, płatności i rozliczeń z kontrahentami. Współpracuje z urządzeniami fiskalnymi, czytnikami kodów, kolektorami danych i innymi urządzeniami zewnętrznymi. Możliwość pełnej wymiany danych zapewnia automatyczną

⁷ <http://www.prosperit.pl/new/index.php>.

współpracę z pozostałymi modułami. System rejestruje wszystkie dokumenty kosztowe, które w powiązaniu z częścią finansową umożliwiają pełną kontrolę zobowiązań i należności. Wiekowanie rozrachunków, pełna historia płatności, powiązanie z wyciągiem bankowym poszczególnych dokumentów, zestawienia zakupów i kosztów upraszczają zarządzanie finansami i ułatwiają zachowanie płynności finansowej.

System pozwala łatwo rozliczyć fakturę zakupu z fakturą sprzedażową (kompensata, możliwość rozliczania zaliczek pracowniczych nawet za pomocą przelewów), zapewnia zawsze aktualny i pełny obraz firmy w ramach jednego programu.

HERMES⁸

Program Hermes to nowoczesny system wspomagający gospodarkę magazynową firm handlowych. Obsługuje firmy wielomagazynowe zarówno jedno- stanowiskowe jak i wielostanowiskowe. Pozwala prowadzić określoną politykę sprzedaży. Współpracuje z drukarkami fiskalnymi, czytnikami kodów kreskowych, kolektorami danych, wagami. Pozwala prowadzić zaplanowaną politykę sprzedaży. Umożliwia prowadzenie wszystkich dowolnych operacji księgowych związanych ze zdarzeniami gospodarczymi występującymi w przedsiębiorstwie zgodnie z obowiązującą Ustawą o Rachunkowości. Pozwala na budowanie planu kont i księgowanie dokumentów, sporządza bilans zamknięcia, realizuje pełne rozrachunki i rozliczenia, oraz zestawienia i sprawozdania. System wspomaga i przyspiesza pracę działów księgowo-finansowych w firmie. Umożliwia przygotowanie dowolnych analiz finansowych. Współpracuje z arkuszem kalkulacyjnym MS Excel. Moduł Środki Trwałe jest na przykład nowoczesną aplikacją wspomagającą politykę ewidencjonowania i amortyzowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Pozwala na dokonywanie amortyzacji zarówno metodą liniową jak i degressywną.

Wszelkie zmiany dotyczące ewidencjonowanych środków trwałych odbywają się w oparciu o generowanie stosownych dokumentów – przyjęcia, likwidacji, ulepszenia czy też zbycia środka trwałego. W aplikacji zaimplementowano bogaty zestaw analiz i podsumowań, dzięki czemu użytkownik posiada pełną wiedzę dotyczącą wielkości umorzeń amortyzacyjnych w dowolnym, wybranym przez siebie okresie czasu. Dzięki prostocie aplikacji dokonywanie miesięcznych odpisów amortyzacyjnych nie było jeszcze nigdy tak proste i przyjemne. Program posiada system identyfikacji użytkowników skojarzony z systemem blokad dostępu do poszczególnych funkcji programu. Pozwala to w firmach, w których oprogramowanie użytkuje kilka osób, przydzielać dostęp do poszczególnych opcji pro-

⁸ <http://www.humansoft.pl/?ps=hide>.

gramu osobom o zadanym poziomie kompetencji. Aplikację wzbogacono rozbudowanym systemem pomocy, pozwalający szybko i rzeczowo znaleźć i rozwiązać szeroką gamę problemów związanych z jego użytkowaniem.

FPP⁹

Program FPP umożliwia prowadzenie pełnej gospodarki magazynowej a także rejestrację operacji handlowych, w tym walutowych. Umożliwia, dzięki wykorzystaniu notatnika transakcji, zestawianie pozycji, a po ich sprawdzeniu konwersję do potrzebnego dokumentu. Posiada też funkcję umożliwiającą wieloetapowe wprowadzanie dokumentów oraz ich korektę (np. faktura zakupu lub sprzedaży). Dzięki programowi FPP przedsiębiorca ma możliwość pełnej kontroli przeprowadzanych w firmie transakcji handlowych. Możliwe jest prowadzenie wielu rejestrów kasowych i bankowych, umożliwia to bieżącą rejestrację wszystkich operacji finansowych. Za jego pomocą można przygotować kilkadziesiąt różnorodnych analiz danych.

Program może współpracować z wieloma urządzeniami zewnętrznymi:

- czytnik kodów kreskowych,
- kolektory danych,
- drukarki fiskalne,
- kasy fiskalne,
- urządzenia fakturujące SET.

Comarch erp optima¹⁰

Program Comarch ERP Optima to wielomodułowy i w pełni zintegrowany system obsługi działalności przedsiębiorstwa, można go z powodzeniem stosować w każdej branży. Poszczególne moduły (aplikacje) poświęcone są fakturowaniu, księgowości, zarządzaniu, handlowi z magazynem, archiwizacji danych. Są to uniwersalne narzędzia które umożliwiają pracę w firmach o różnych profilach działalności. Małe i średnie przedsiębiorstwa najczęściej korzystają z modułów obsługujących działalność handlową (moduł Faktury) oraz księgowość (moduł Księga Podatkowa i moduł Księga Handlowa). Wszystkie moduły umożliwiają przesyłanie pomiędzy sobą danych i informacji.

Comarch ERP Optima Faktury umożliwia w prosty i intuicyjny sposób wystawianie dokumentów: zakupowych, sprzedażowych, fiskalnych, kasowych i bankowych. Dokumenty można wystawić zarówno w złotych, jak i w walucie obcej.

⁹ <http://www.programoptima.com.pl/programy/fpp.php>.

¹⁰ <http://www.boss.net.pl/dla-malych-i-srednich-firm>.

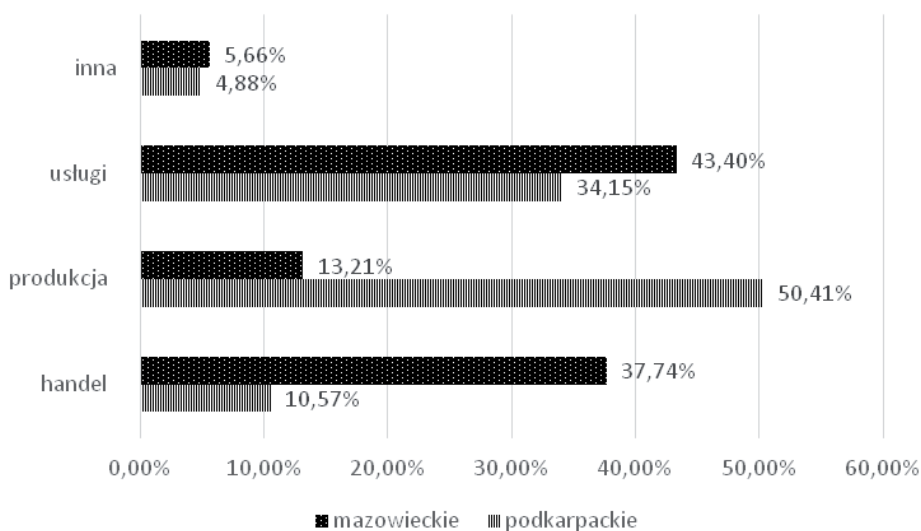
Comarch ERP Optima Księga Podatkowa umożliwia obsługę księgową firmy, rozliczającej się z fiskusem na podstawie Księgi przychodów i rozchodów lub na podstawie ewidencji przychodów objętych zryczałtowanym podatkiem dochodowym oraz ewidencji wymaganych w przypadku płatników podatku od towarów i usług (rejestry VAT).

Comarch ERP Optima Księga Handlowa umożliwia firmie prowadzenie pełnej księgowości w firmie zgodnie i w oparciu o Ustawę o rachunkowości.

Motywy wyboru oraz stopień zadowolenia z posiadanego oprogramowania

Badania ankietowe zostały przeprowadzone na przełomie lutego i marca 2015 roku. Badania przeprowadzono wśród firm z sektora MSP z województw mazowieckiego i podkarpackiego. Uzyskano kompletnie wypełnione arkusze ankietowe od 106 firm z woj. mazowieckiego oraz 123 firm z woj. podkarpackiego.

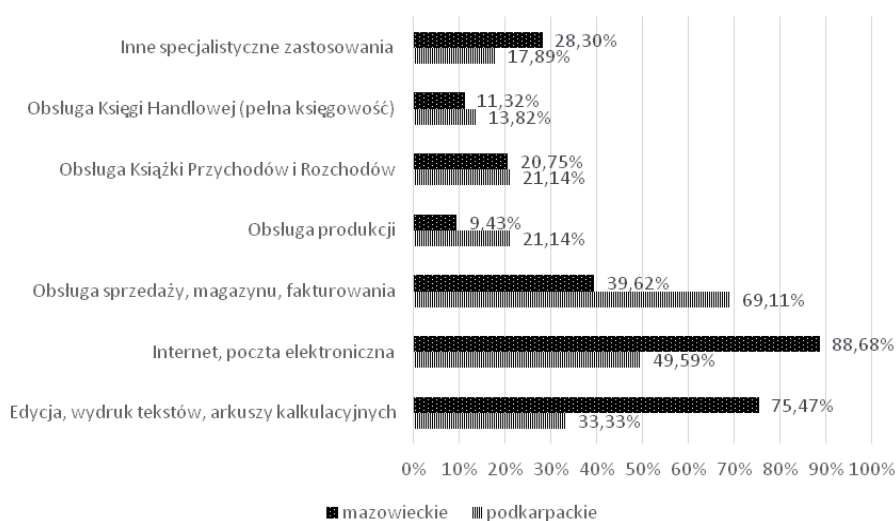
Kwestionariusz został podzielony na kilka obszarów. Kolejność umieszczenia konkretnych pytań w ankiecie ustalono na podstawie istotności poruszanych zagadnień. Badanie zostało przygotowane w formie pytań zamkniętych i półotwartych. Pierwszy rodzaj pytań charakteryzuje się tym, że respondent dokonuje odpowiedniego wyboru z podanych odpowiedzi. Ponadto część z nich została uzupełniona o wariant własnej odpowiedzi. Kwestie innych oprogramowań stanowią pytania półotwarte. Pozostawiono możliwość podania indywidualnych rozwiązań, a to ze względu na brak możliwości podania i wyszczególnienia wszystkich możliwych programów.

Rys. 1. Rodzaj działalności przebadanych w 2015 r. przedsiębiorstw

Źródło: opracowanie własne.

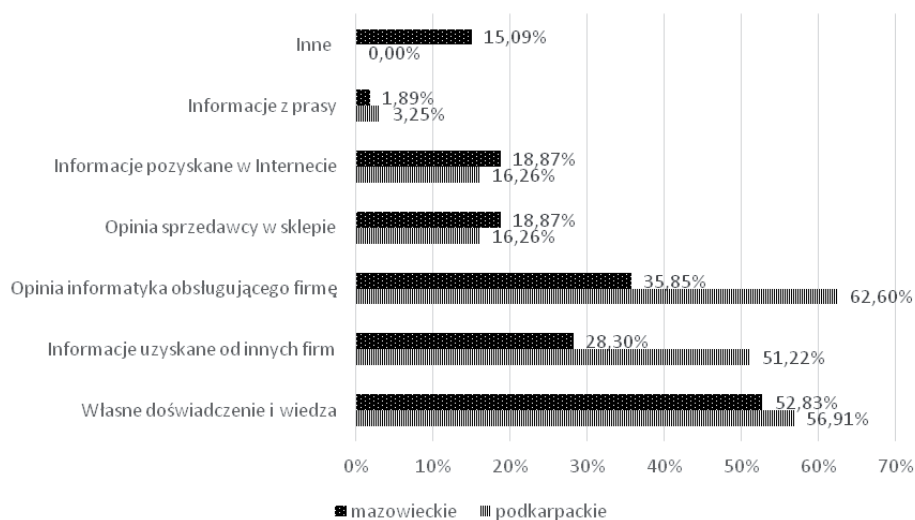
W województwie podkarpackim 50,14% stanowiły firmy produkcyjne. Co ciekawe, w województwie mazowieckim było to jedynie 13,21%. Mazowieckie zaś cechuje zatem znacznie większa liczba przedsiębiorstw handlowych i usługowych.

Rys. 2. Sposoby wykorzystania posiadanego sprzętu komputerowego w 2015 r. w przedsiębiorstwach

Źródło: opracowanie własne.

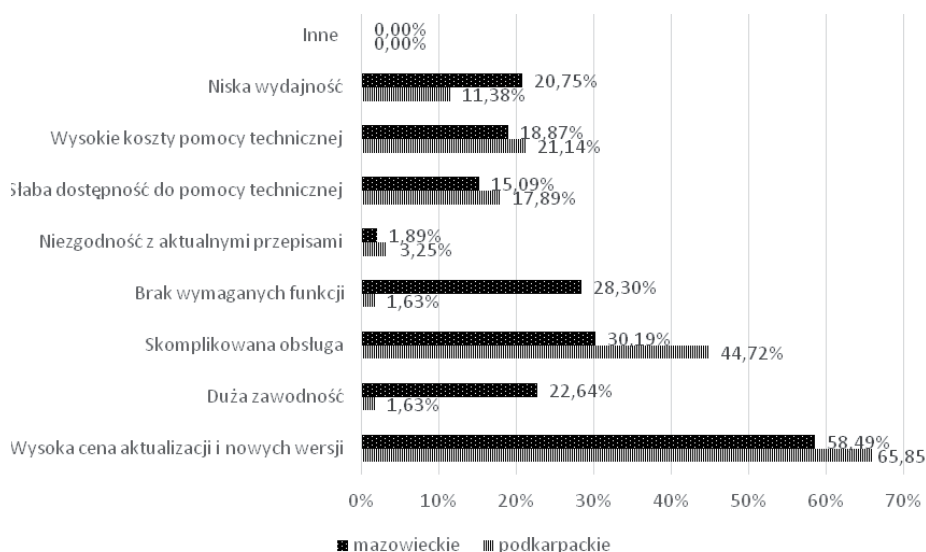
Przebadane przedsiębiorstwa z sektora MSP wykorzystują posiadane komputery w różnoraki sposób. Do obsługi Internetu oraz poczty elektronicznej sprzęt komputerowy jest użytkowany przez 88,68% procent firm z województwa mazowieckiego w porównaniu do 49,59% z podkarpackiego. Podobnie istotna też jest różnica w ilości procentowej firm, które wykorzystują sprzęt komputerowy do edycji tekstów oraz pracy w arkuszach kalkulacyjnych (mazowieckie 75,47%, podkarpackie 33,33%). Wynika to najprawdopodobniej ze specyfika branż firm, które udzieliły odpowiedzi (rys. 1). W woj. mazowieckim dominują firmy usługowe oraz handlowe, których głównym aspektem działania jest kontakt z aktualnymi i potencjalnymi klientami. Największy procent firm z woj. podkarpackiego (69,11%) wykorzystuje sprzęt komputerowy do obsługi sprzedaży magazynu i fakturowania. Zauważalna jest też różnica w wykorzystaniu komputerów do obsługi produkcji (mazowieckie 9,43%, podkarpackie 21,14%), wynika to także z rodzaju działalności przebadanych przedsiębiorstw.

Rys. 3. Źródła informacji przy podejmowaniu decyzji odnośnie zakupu oprogramowania przeprowadzanego w 2015 r. i latach wcześniejszych
Źródło: opracowanie własne.

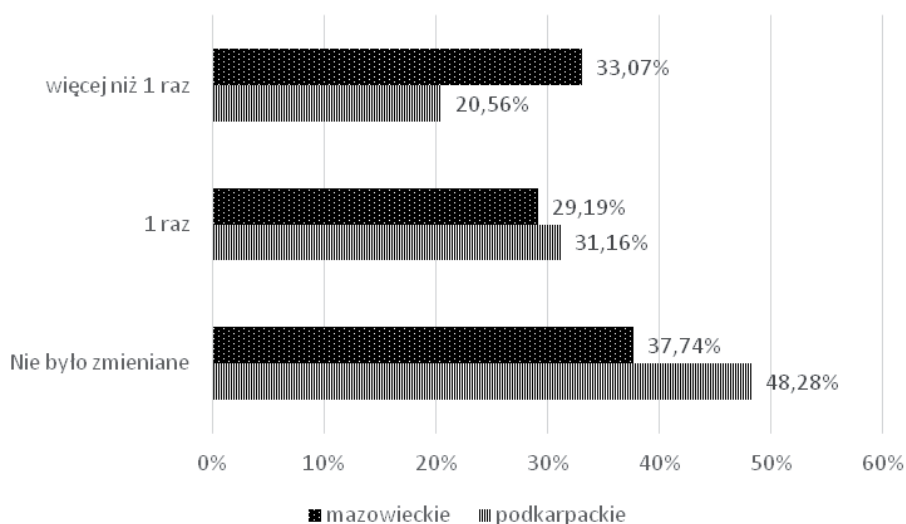
Przedsiębiorcy, dokonując wyboru oprogramowania (rys. 3) korzystają z wielu źródeł informacji. W ankiecie w tym pytaniu można było wymienić maksymalnie trzy źródła informacji. W przypadku przedsiębiorców z obydwu województw dają się zauważyć fakt iż głównie na ich decyzję odnośnie zakupu miały informacje bezpośrednie (opinie informatyka z firmy, informacje z innych firm czy też doświadczenia własne). Przedsiębiorcy z obydwu województw najmniejsze zaufanie posiadają do informacji prasowych, wg nich są one tylko w niewielkim stopniu przydatne do podejmowania decyzji odnośnie wyboru oprogramowania. Także informacje z Internetu oraz uzyskane od sprzedawców oprogramowania nie są głównym źródłem informacji.

Przedsiębiorcy wykazują się dużą dozą krytycyzmu wobec posiadanego przez siebie oprogramowania (rys. 4). Co prawda niezgodność oprogramowania z aktualnymi przepisami podało tylko 1,89% firm z woj. mazowieckiego i 3,25% z podkarpackiego. Jednak dzięki aktualizacjom problem ten jest na bieżąco rozwiązywany przez dostawców oprogramowania. Jednak w takim przypadku podnoszona jest przez przedsiębiorców kwestia wysokiej ceny aktualizacji jak i nowych wersji oprogramowania.

Rys. 4. Problemy z aktualnie posiadanym oprogramowaniem.

Źródło: opracowanie własne.

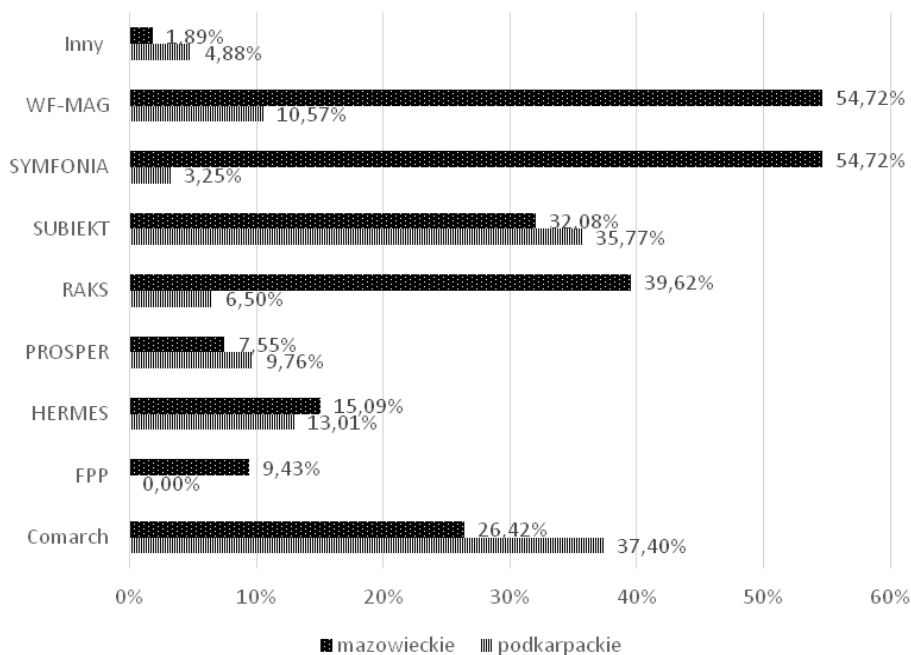

Rys. 5. Ilość wymian oprogramowania do obsługi sprzedaży i księgowości

Źródło: opracowanie własne.

Wymiana oprogramowania nigdy nie miała miejsca w przypadku aż 37,74% przedsiębiorców w mazowieckim i ponad 48% w województwie podkarpackim (rys. 5). Przyczyn takiego stanu rzeczy może być wiele, ale badanie pokazuje iż

są to głównie koszty oraz przyzwyczajenia użytkowników, którzy niechętnie patrzą na nowe oprogramowanie. Jak dowodzą dane zawarte w rys. 1, w obydwu województwach znacznie przeważa zadowolenie z posiadanego oprogramowania. Zadowolonych jest 60,02% przedsiębiorców z województwa mazowieckiego i 59,67% z podkarpackiego z bardzo zadowolonych jest odpowiednio 19,75% i 17,88%. Skoro użytkownik jest zadowolony z oprogramowania, to nie widzi współmiernej korzyści aby to oprogramowanie zmieniać.

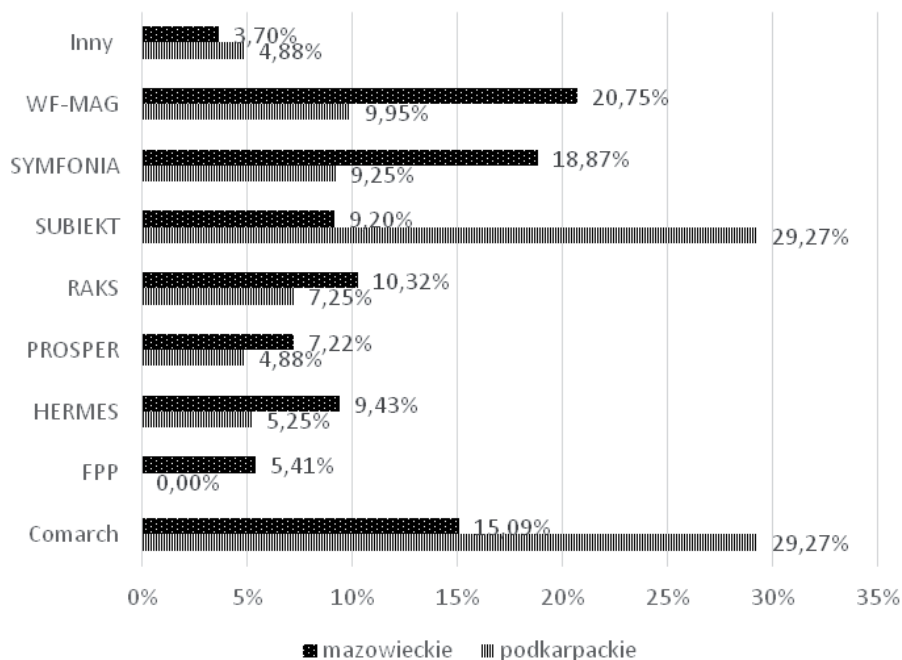

Rys. 6. Znajomość nazw oprogramowania do fakturowania i księgowości wśród przedsiębiorstw przebadanych w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne.

Obydwa wykresy (rys. 6 i rys. 7) dotyczą konkretnych rozwiązań proponowanych przez poszczególnych producentów. Rysunek 6 pokazuje, jak wielka jest dysproporcja w świadomości użytkowników w badanych województwach. Przedsiębiorca z województwa mazowieckiego kojarzy wszystkie proponowane rozwiązania informatyczne. Może to mieć swoją przyczynę w marketingu geoterytorialnym poszczególnych producentów oprogramowania: najbardziej znane w województwie są rozwiązania WF Mag i Symfonia – ponad 50% badanych użytkowników wykazało znajomość ww marek. W województwie podkarpackim jest to Comarch i Subiekt – odpowiednio 37% i 35%, przy czym produkt

pod marką Subiekt jako jedyny jest tak samo znany w obydwu badanych województwach.

Rys. 7. Użytkowanie w firmie oprogramowanie do fakturowania i księgowości w 2015 r.
Źródło: opracowanie własne.

Rozkład proporcji między programami których faktycznie używa przedsiębiorca jest podobny (rys. 7): w województwie mazowieckim WF Mag obsługuje 20,75% badanych przedsiębiorców zaś Symfonia 18,87%. W województwie podkarpackim po 29,27% przedsiębiorstw użytkuje oprogramowanie Comarch i Subiekt.

Wyniki tego pytania są zaskakująco podobne w obydwu województwach (rys. 8). Mimo różnic w użytkowanych systemach w obydwu przypadkach w ok. 60% (60,02% w mazowieckim i 59,67% w podkarpackim) przedsiębiorca jest przekonany że wybrał bardzo dobre rozwiązanie a dodatkowo w ponad 18% przypadków respondent uważa swój wybór za doskonały. Znacząca różnica jest w użytkownikach bardzo niezadowolonych ze swojego oprogramowania: w podkarpackim jest to 7,57% a w mazowieckim jedynie 3,79%.

Oprogramowanie oraz cały system informatyczny w przedsiębiorstwie przestaje być uznawany za osobny element czy strukturę. Coraz mocniej przedsiębiorcy widzą wartość dodaną w integracji całego systemu, tworząc nie tylko

zintegrowany system ale zintegrowane przedsiębiorstwo. Dotyczy to przede wszystkim komunikacji między poszczególnymi komponentami i na to głównie stawiają producenci konkretnych systemów. Właśnie ta „modułowość„ pozwala na efektywne dopasowanie do potrzeb poszczególnych użytkowników i przedsiębiorców.

COMPARATIVE ANALYSIS OF THEME SELECTION SYSTEM BY THE COMPANY WITH SME SECTOR IN THE MAZOWIECKIE AND PODKARPACKIE

Summary: One of the most important decisions in the enterprise is choosing the right IT system for company. Well identified and selected software allows you to not only to optimize the operation at every level, but also significantly reduce your operating costs. Businesses use the software by choosing from multiple sources of information. The present study I try to reveal the theme chosen by the entrepreneur compiling the individual systems together two Mazowieckie and Podkarpackie.

Keywords: SME business software, Podkarpackie, Mazowieckie

Translated by Marek Krzywonos